
ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ

ОТРИМАНО:

02 Липня 2025

ПРИЙНЯТО:

14 Вересня 2025

ВИПУСК:

20 Жовтня 2025

 CC BY 4.0

УДК 330.14:658.1(477):339.14-044.922

DOI [10.26661/2522-1566/2025-3/33-16](https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-3/33-16)

**СТРУКТУРНІ ЗМІНИ У АКТИВАХ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ
ТРАНСФОРМАЦІЇ РИНКІВ ТОВАРІВ ТА РЕСУРСІВ****Хацер М.В.****к.е.н., доцент**Запорізький національний університет**м. Запоріжжя, Україна**ORCID [0000-0003-0080-3578](https://orcid.org/0000-0003-0080-3578)*** Email автора для листування: max.kh@ukr.net*

Анотація. Стаття присвячена формуванню нових наукових рішень щодо дослідження особливостей управління активами на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і, особливо, національні, галузеві і регіональні). Розкрита наукова та практична необхідність активізації процесів підвищення адаптивності, гнучкості та ефективності бізнесу в Україні за рахунок управління активами (майном) трансформаційним процесам, які відбуваються на ринках товарів та ресурсів. Метою статті є пошук шляхів підвищення ефективності управління активами на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і, особливо, національні, галузеві і регіональні). Методологія: використано комплекс загальних та спеціальних методів на емпіричному і теоретичному рівнях, таких як: метод літературного аналізу для дослідження наукової проблематики у сфері управління активами суб'єктами підприємництва; метод аналізу для визначення тенденцій і особливостей управління активами (майном) загалом, необоротними та оборотними активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах України; метод синтезу для визначення проблематики управління активами (майном) загалом, необоротними та оборотними активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах України; методи індукції та дедукції для формування сукупність рекомендацій щодо підвищення адаптивності, гнучкості та ефективності бізнесу в Україні у контексті управління активами (майном) трансформаційним процесам, які відбуваються на ринках товарів та ресурсів; методи систематизації, групування і логічного узагальнення для систематизації інформації, формування висновків і наукових пропозицій статті. Результати: визначено шляхи підвищення ефективності управління активами на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і особливо національні, галузеві і регіональні).

Ключові слова: активи, галузеві ринки, необоротні активи, оборотні активи, ринки товарів і ресурсів, управління.

JEL Classification: D21, L21, M13.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Трансформація ринків товарів та ресурсів в Україні, яка викликана сукупністю факторів, до ключових з яких слід віднести перехід на постіндустріальну модель розвитку, військову російську агресію, прискорення євроінтеграційних процесів, принесла значні зміни у фінансово-господарську, виробничу та управлінську діяльність українських суб'єктів підприємницької діяльності. В цих умовах потрібно дослідити ключові складові фінансового стану підприємств України з метою отримання об'єктивної, достовірної та достатньої інформації, яку можливо буде використати для розробки і застосування оптимізаційних управлінських впливів на фінанси та фінансову діяльність українських суб'єктів підприємницької діяльності. Оптимізація управління фінансовими ресурсами, фінансами, фінансово-аналітичною діяльністю дозволить українським суб'єктам підприємництва отримати додаткові конкурентні можливості на внутрішніх та зовнішніх ринках товарів та ресурсів (галузевих ринках). З іншої сторони оптимізаційні управлінські впливи на складові фінансового стану суб'єктів підприємницької діяльності в Україні дозволять підвищити прибутковість роботи українських підприємств та визначити можливості державних інститутів (інститутів місцевого самоврядування) щодо регулювання, контролю та стимулювання фінансово-господарської діяльності бізнес-організацій у країні.

До ключових складових фінансового стану українських підприємств слід віднести активи (майно), пасиви (джерела формування майна), доходи та витрати. При цьому саме активи та їх структура визначають можливості і потенціал отримання суб'єктами господарювання прибутку, а також визначають конкурентоспроможність українських підприємств на зовнішніх і внутрішніх ринках. Активи виступають також індикатором визначення ключових напрямів інвестування, дозволяють оцінити ефективність управління основними фондами та оборотними активами, визначити розвиток необоротних активів та інноваційну активність на підприємствах.

Враховуючи наведене, постає актуальне завдання розкрити особливості структурних змін в активах українських суб'єктів підприємницької діяльності в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (галузевих ринків).

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Проблематика управління активами на підприємствах, а також проблеми дослідження структури активів українських суб'єктів підприємництва знаходяться у фокусі досліджень вітчизняних та закордонних вчених.

Китайські вчені І. Цзен та Ч. Ву у власному дослідженні розкривали особливості, проблеми та шляхи вирішення проблем реструктуризації активів підприємств з акцентом на забезпечення соціального і економічного розвитку суб'єктів підприємницької діяльності. При цьому науковці звертали увагу на важливість правильної оцінки та аналізу активів підприємств [1].

Лю Б., Ц. Юань, Ц. Чень, Ц. Лі досліджували ризики управління активами підприємства, а також стратегії управління та контролю за активами суб'єктами підприємництва. Науковці доводять, що помилки в управлінні активами несуть у собі ризики збитків для підприємств, що, у свою чергу, потребує розробки системи моніторингу та контролю за ризиками в управлінні активами суб'єктів підприємництва [2].

Вчені з Об'єднаних Арабських Еміратів А.М. Абдельмоті, М.Т. Шафік, А. Рауф., М.М.А. Халфан акцентували увагу на підвищенні ефективності управління активами у архітектурній, інженерній та будівельній діяльності за рахунок нарощування процесів цифровізації та використанні «цифрових двійників». Науковці розкрили трансформаційний

потенціал «цифрових двійників» як інструменту для оптимізації продуктивності активів та прийняття рішень протягом усього життєвого циклу активів [3].

Ліма Е.С., П. Макмехон, А.П.К.С. Коста розкривали взаємозв'язок між управлінням активами та результатами бізнес-діяльності на підприємствах. Науковці побудували карту взаємозв'язків між ключовими процесами управління активами (AM), показниками ефективності активів (API) та показниками бізнес-ефективності (KPI) [4].

Українські вчені Т. Ковальчук та А. Вергун сконцентрували увагу на пошуку шляхів удосконалення методу аналізу ефективності управління активами, на прикладі українських хлібозаводів. Науковці розробили багатофакторну модель, яка відображає залежність активів підприємства від рентабельності продажів, необоротних активів, запасів, дебіторської заборгованості та грошових активів [5].

Бабій О. та В. Койнак у дослідженні аналізують та систематизують актуальні завдання та принципи управління активами на підприємствах. Науковці розкривають методи управління оборотними та необоротними активами на підприємствах, а також інструментарій управління активами. Окремо зроблені ідентифікація основних проблем та визначені перспективи управління активами на підприємствах в Україні [6].

Нікольчук Ю.М. та А.В. Драч у власному дослідженні відзначають важливість застосування фінансового механізму управління активами підприємства. Розкривають структуру фінансового механізму управління активами підприємства та надають характеристику елементів фінансового механізму управління активами підприємства [7].

Гвоздей Н.І. розкриває особливості сучасних моделей управління активами підприємств України та наводить ефективні шляхи удосконалення процесу управління майном на українських підприємствах. У дослідженні наводиться обґрунтування необхідності використання вдосконалених методів управління активами суб'єктів підприємницької діяльності у контексті підвищення результативності на конкурентних ринках продукції (робіт, послуг) [8].

Чуприна Х., О. Валяєв та А. Деркач досліджують особливості фінансового механізму управління оборотними активами підприємства. При цьому акцентують увагу на розкритті концепції «бережливого виробництва». В межах використання концепції «бережливого виробництва» звертають увагу на запровадження підприємствами України системи «точно вчасно» (Just-in-time) [9].

Бурдонос Л. та В. Виноградня розкривають взаємозв'язок між оборотними та необоротними активами підприємств і фінансовою стійкістю та активністю суб'єктів господарювання. Науковців звертають увагу на умови забезпечення ефективного стратегічного планування управління необоротними та оборотними активами на українських підприємствах [10].

Відзначаємо, що існуючі наукові роботи не дозволяють дослідити у повній мірі проблематику та можливі шляхи вирішення проблем у контексті підвищення ефективності управління активами (майном) на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (галузевих ринків), що вимагає проведення такого типу наукових досліджень та започаткування дискусії між науковцями та практиками у цій сфері науково-практичної діяльності.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ ТА ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ

Метою проведення дослідження виступає пошук шляхів підвищення ефективності управління активами на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і, особливо, національні, галузеві і регіональні).

МЕТОДОЛОГІЯ

В межах наукового дослідження, для досягнення мети статті, використано комплекс загальних та спеціальних методів на емпіричному і теоретичному рівнях, таких як: метод літературного аналізу для дослідження наукової проблематики у сфері управління активами суб'єктами підприємництва; метод аналізу для визначення тенденцій і особливостей управління активами (майном) загалом, необоротними та оборотними активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах України; метод синтезу для визначення проблематики управління активами (майном) загалом, необоротними та оборотними активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах України; методи індукції та дедукції для формування сукупність рекомендацій щодо підвищення адаптивності, гнучкості та ефективності бізнесу в Україні у контексті управління активами (майном) трансформаційним процесам, які відбуваються на ринках товарів та ресурсів; методи систематизації, групування і логічного узагальнення для систематизації інформації, формування висновків і наукових пропозицій статті.

Методологія дослідження спирається на системно-функціональний, історичний та системний підходи у розкритті та вирішенні проблематики підвищення ефективності управління активами (майном) на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Розробка управлінських впливів на макро- (державні інститути), мезо- (інститути місцевого самоврядування, галузеві інститути) та мікрорівнях (окремі суб'єкти підприємницької діяльності) функціонування економічних систем на активи (майно) підприємств повинна базуватись на відповідній інформації, яку можливо отримати проаналізувавши структурні зміни у активах суб'єктів господарювання в Україні за останні роки. Особливий інтерес викликають зміни у активах (майні) українських підприємств, що відбулись у період з 2022 року до 2024 року, оскільки в цей період на ринки товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і, особливо, національні, галузеві і регіональні) здійснювали вплив три ключові трансформаційні фактори, а саме: військові дії на території України проти російських агресорів; прискорення євроінтеграційних процесів в умовах здобуття Україною статусу країни кандидата у члени Європейського Союзу; перехід на постіндустріальну модель розвитку світової, міжнародних та національних економічних систем.

Аналіз структури та динаміки активів українських підприємств дозволить визначити їх реакцію на зовнішні виклики та адаптивність до змін зовнішнього середовища. На окрему увагу заслуговує вивчення трансформаційних процесів з активами (загалом, необоротні, оборотні) підприємств з врахуванням їх розмірів (великі, середні, малі та мікропідприємства).

Проаналізуємо динаміку активів українських підприємств у 2022-2024 роках з розподілом активів на необоротні та оборотні, а підприємства на великі, середні, малі та мікропідприємства (таблиця 1).

Таблиця 1

Аналіз динаміки активів українських підприємств у 2022-2024 роках (млрд. грн.)

Активи	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темпи росту, %
<i>Необоротні активи</i>					
Великі підприємства	2637	3025	3103	466	117,67
Середні підприємства	1595	1798	1896	301	118,87
Малі підприємства	1390	1418	1434	44	103,17
З них мікро підприємства	712	763	822	110	115,45
Всього	5622	6241	6433	811	114,43
<i>Оборотні активи</i>					
Великі підприємства	2473	2766	2919	446	118,03
Середні підприємства	3361	3905	3978	617	118,36
Малі підприємства	3190	3522	3887	697	121,85
З них мікро підприємства	1684	1895	2015	331	119,66
Всього	9024	10193	10784	1760	119,50
<i>Активи</i>					
Великі підприємства	5112	5793	5921	809	115,83
Середні підприємства	4958	5705	5867	909	118,33
Малі підприємства	4585	4944	5439	854	118,63
З них мікро підприємства	2398	2660	2903	505	121,06
Всього	14655	16443	17227	2572	117,55

Джерело: систематизовано автором за даними [11]

Аналіз динаміки активів українських підприємств у 2022-2024 роках дозволяє сформулювати такі висновки:

1. Відзначаємо низькі темпи номінального зростання активів українських суб'єктів підприємництва, які за три роки дослідження зросли на 2572 млрд. грн. або 17,55 %. Враховуючи, що у 2022 році інфляція склала 26,6%, у 2023 році – 5,1 %, а у 2024 році – 12,0% [12], а девальвація національної валюти за три роки дослідження склала 54,16 % [13], відзначаємо суттєве зниження реальної вартості активів українських підприємств.

2. У 2022-2024 роках необоротні активи українських підприємств зростали значно повільніше оборотних активів (811 млрд. грн. проти 1760 млрд. грн., 14,43 % проти 19,50 %), що свідчить про небажання суб'єктів господарювання в умовах невпевненості на ринках товарів та ресурсів країни вкладати фінансові ресурси, у першу чергу, в основні фонди. Наведена ситуація є критичною, оскільки на фоні високого зносу обладнання українських підприємств та вимог ринку до оновлення основних фондів, особливо з врахуванням

постіндустріальної трансформації галузевих ринків, українські суб'єкти господарювання втрачають конкурентоспроможність на національних та закордонних ринках збуту продукції.

2. Великі підприємства у період дослідження демонстрували найбільш низькі темпи зростання активів загалом та оборотних активів. Тільки по необоротним активам ситуація була дещо краще (низькі темпи демонстрував малий бізнес). Наведена ситуація вказує, що великі підприємства в Україні є найменш гнучкими та мають недостатню адаптивність до зовнішніх викликів.

2. Середній бізнес в Україні був найбільш підготовлений до змін зовнішнього середовища, що дозволило середнім підприємствам демонструвати відносно високі темпи нарощування активів загалом, необоротних та оборотних активів.

3. Малий бізнес, демонструючи досить великі темпи росту активів, акцент робив у період дослідження тільки на нарощування оборотних активів, що вказує на фокусуванні малих підприємств на отриманні короткострокового зиску і не врахування стратегічних пріоритетів розвитку. Наведена ринкова поведінка несе у собі великі ризики і накладає значні обмеження на економічну систему країни в цілому.

4. Мікропідприємства у період дослідження показали високу адаптивність до впливу зовнішніх ризиків та помірну політику розвитку активів, що призвело до найбільших темпів нарощування активів загалом у мікробізнесу країни (+21,06 %). Можливо зазначити, що саме мікропідприємства виступали ключовим драйвером нарощування активів суб'єктами господарювання у країні, у тому числі це стосується і малого бізнесу України. Особливо цікавою є ситуація з необоротними активами, де малий бізнес без мікропідприємств зменшив обсяги необоротних активів та основних фондів, а мікропідприємства значно наростили необоротні активи, що вказує на їх виробничому, інноваційному та постіндустріальному характері розвитку.

Надалі дослідимо структуру активів українських підприємств у період дослідження (табл. 2).

Таблиця 2

Аналіз структури активів українських підприємств у 2022-2024 роках (%)

Активи	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темпи росту, %
Частка великих підприємств у активах	34,88	35,23	34,37	-0,51	98,53
Частка середніх підприємств у активах	33,83	34,71	34,06	0,23	100,67
Частка малих підприємств у активах	31,29	30,07	31,57	0,29	100,92
З них частка мікро підприємств у активах	16,36	16,18	16,85	0,49	102,99
Всього активи	100,00	100,00	100,00	0,00	100,00

Джерело: систематизовано автором за даними [11]

Аналіз структури активів українських підприємств у період дослідження, з однієї сторони вказує майже на паритет між різними групами підприємств, що поділені за

розмірами, щодо їх частки у загальному обсязі активів бізнесу в Україні, а з іншої сторони простежується чітка тенденція зменшення частки великого бізнесу у активах підприємств України на користь середнього, малого, і, особливо, мікробізнесу країни. Якщо малий та середній бізнес у період дослідження поділили майже навпіл втрачену частку великого бізнесу у активах підприємств країни, то мікропідприємства продемонстрували на цьому фоні суттєве зростання і показали зростання частки у активах підприємств на 0,49 % до 16,85% у 2024 році. Відмічаємо, що саме мікропідприємства демонстрували найбільше нарощування частки у активах українських суб'єктів господарювання, значно випередивши середній бізнес та забезпечивши зростання частки малого бізнесу.

Проаналізуємо структуру необоротних активів українських підприємств у період дослідження (табл. 3).

Таблиця 3

Аналіз структури необоротних активів українських підприємств у 2022-2024 роках (%)

Активи	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темпи росту, %
Частка великих підприємств у необоротних активах	46,91	48,47	48,24	1,33	102,84
Частка середніх підприємств у необоротних активах	28,37	28,81	29,47	1,10	103,89
Частка малих підприємств у необоротних активах	24,72	22,72	22,29	-2,43	90,16
З них частка мікро підприємств у необоротних активах	12,66	12,23	12,78	0,11	100,89
Всього необоротні активи	100,00	100,00	100,00	0,00	100,00

Джерело: систематизовано автором за даними [11]

Аналіз структури необоротних активів українських підприємств у період дослідження показав зростання частки великих та середніх підприємств за рахунок малого бізнесу, де тільки мікробізнес незначно наростив власну частку у необоротних активах підприємств України. При цьому на великий бізнес у країні весь період дослідження приходилось майже 50 % всіх необоротних активів бізнес-одиниць в державі. Наведена ситуація негативно впливає на розвиток суб'єктів господарювання. Особливо критичною вона є для малого бізнесу країни.

Проаналізуємо структуру оборотних активів українських підприємств у період дослідження (табл. 4).

Таблиця 4

Аналіз структури оборотних активів українських підприємств у 2022-2024 роках (%)

Активи	2022 рік	2023 рік	2024 рік	Абсолютне відхилення	Темпи росту, %
Частка великих підприємств у оборотних активах	27,40	27,14	27,07	-0,34	98,77
Частка середніх підприємств у оборотних активах	37,25	38,31	36,89	-0,36	99,04
Частка малих підприємств у оборотних активах	35,35	34,55	36,04	0,69	101,96
Частка мікро підприємств у оборотних активах	18,66	18,59	18,69	0,02	100,13
Всього оборотні активи	100,00	100,00	100,00	0,00	100,00

Джерело: систематизовано автором за даними [11]

Аналіз структури оборотних активів українських підприємств у період дослідження показав протилежну ситуацію необоротним активам, де малий бізнес суттєво наростив частку у оборотних активах підприємств України за рахунок великого і середнього бізнесу. При цьому мікробізнес продемонстрував низькі розміри нарощування частки оборотних активів, що вказує на його проблеми з залученням оборотних коштів і виступає стримуючим фактором для розвитку економічної системи країни.

Проведений аналіз дозволяє сформулювати сукупність рекомендацій щодо підвищення адаптивності, гнучкості та ефективності бізнесу в Україні у контексті управління активами (майном) трансформаційним процесам, які відбуваються на ринках товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і особливо національні, галузеві і регіональні):

1. Нарощування державної підтримки формування і збільшення активів українських підприємств з акцентом на середній та, особливо, мікробізнес.

2. Стимулювання великим бізнесом нарощування оборотних активів та забезпечення великому бізнесу доступу до дешевих фінансових ресурсів (пільгові кредити та гранти) для поповнення оборотних активів.

3. Нарощування допомоги (фінансова, консультаційна та інформаційна) середньому бізнесу в Україні для перетворення середнього бізнесу у ключовий драйвер постіндустріального розвитку економічної системи країни.

4. Зміщення акцентів у малому підприємстві у виробничу сферу та агровиробництво, а також стимулювання нарощування необоротних активів, особливо основних фондів та нематеріальних активів.

5. Нарощування стимулювання розвитку мікробізнесу, як найбільш адаптивної складової бізнес середовища країни. При цьому важливим є сформувати збалансовані можливості доступу мікропідприємств до фінансових ресурсів для збільшення необоротних та оборотних активів (гранти, пільгові кредити, Fintech).

6. Формування бази закордонного досвіду щодо управління активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах для використання на українських суб'єктах підприємницької діяльності.

Відзначаємо необхідність збільшення адаптивності та гнучкості в управлінні активами для українських підприємств в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і особливо національні, галузеві і регіональні).

ВИСНОВКИ

Українські підприємства потребують пошуку шляхів підвищення адаптивності до трансформаційних процесів, які відбуваються на світових, міжнародних, національних, галузевих, регіональних ринках товарів і ресурсів. В цих умовах на особливу увагу заслуговує управління активами (майном) на підприємствах України, оскільки активи виступають ключовим джерелом прибутку бізнесу та визначають конкурентоспроможність, як підприємств загалом, так і їх продукції. При цьому важливим є враховувати проблематику управління активами на великих, середніх, малих та мікропідприємствах України.

Проведене дослідження дозволило визначити шляхи підвищення ефективності управління активами на підприємствах України в умовах трансформації ринків товарів та ресурсів (світові, міжнародні, і особливо національні, галузеві і регіональні).

Практичне впровадження пропозицій і висновків даної статті слід розглядати в контексті їх важливості для забезпечення прибутковості діяльності та підвищення конкурентоспроможності українських підприємств, а також формування ефективних драйверів зростання економічної системи України на всіх рівнях її функціонування (національний, регіональний, галузевий, окремі суб'єкти підприємницької діяльності).

Перспективи подальших досліджень на основі і з використанням наукових результатів проведеного дослідження полягають у пошуку шляхів підвищення ефективності управління активами на підприємствах різних секторів економіки країни (сільське господарство, промисловість, послуги).

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Zeng Y., Wu C. An Exploration of the Existing Problems of Enterprise Asset Restructuring Accounting, the Causes, and Their Countermeasures. *Proceedings of Business and Economic Studies*. 2022. Volume 5. Issue 5. Pp. 20-24.
2. Liu B., Yuan Z., Chen J., Li J. Enterprise asset management risks and management and control strategies. *International Journal of Business Management and Economics and Trade*. 2024. Volume 5. Issue 1. Pp. 16-24.
3. Abdelmoti A.M., Shafiq M.T., Rauf A., Khalfan M.M.A. Challenges in Asset Management and Digital Twins : Industry Insights. *Buildings*. 2025. Volume 15. Issue 11. URL: <https://doi.org/10.3390/buildings15111809> (дата звернення: 25.06.2025).
4. Lima E.S., McMahon P., Costa A.P.C.S. Establishing the relationship between asset management and business performance. *International Journal of Production Economics*. 2021. Volume 232. URL: <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2020.107937> (дата звернення: 25.06.2025).
5. Kovalchuk T., Verhun A. Improvement of the method of analysis of asset management efficiency. *Baltic Journal of Economic Studies*. 2019. Volume 5. Issue 5. Pp. 61-66.
6. Бабій О., Койнак В. Сучасні проблеми та перспективи управління активами підприємств. *Економіка та суспільство*. 2024. № 59. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-27> (дата звернення: 25.06.2025).
7. Нікольчук Ю.М., Драч А.В. Фінансовий механізм управління активами підприємства. *Трансформаційна економіка*. 2024. № 2 (07). URL: <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-11> (дата звернення: 25.06.2025).

Khatser, M. (2025). Structural changes in the assets of ukrainian enterprises under the transformation of goods and resources markets. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*, 3(33), 202-212. <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-3/33-16>

8. Гвоздєй Н.І. Управління активами підприємства. *Журнал «Наукові інновації та передові технології»*. 2023. № 12 (26). URL: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12\(26\)-332-341](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12(26)-332-341) (дата звернення: 25.06.2025).

9. Чуприна Х., Валяєв О., Деркач А. Удосконалення системи управління оборотними активами підприємства на базі концепції just in time. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-80> (дата звернення: 25.06.2025).

10. Бурдонос Л., Виноградня В. Управління активами підприємства в сучасних умовах. *Науковий збірник «InterConf»*. 2023. № 160. URL: <https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/3938> (дата звернення: 25.06.2025).

11. Державна служба статистики України. Необоротні та оборотні активи, власний капітал та зобов'язання підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства. 2025. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.06.2025).

12. Державна служба статистики України. Ціни. 2025. URL: <https://ukrstat.gov.ua> (дата звернення: 25.06.2025).

13. Національний банк України. Офіційний курс гривні щодо іноземних валют. 2025. URL: <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates> (дата звернення: 25.06.2025).

REFERENCES

Zeng, Y., & Wu, C. (2022). An exploration of the existing problems of enterprise asset restructuring accounting, the causes, and their countermeasures. *Proceedings of Business and Economic Studies*, 5(5), 20–24.

Liu, B., Yuan, Z., Chen, J., & Li, J. (2024). Enterprise asset management risks and management and control strategies. *International Journal of Business Management and Economics and Trade*, 5(1), 16–24.

Abdelmoti, A. M., Shafiq, M. T., Rauf, A., & Khalfan, M. M. A. (2025). Challenges in asset management and digital twins: Industry insights. *Buildings*, 15(11). <https://doi.org/10.3390/buildings15111809>

Lima, E. S., McMahon, P., & Costa, A. P. C. S. (2021). Establishing the relationship between asset management and business performance. *International Journal of Production Economics*, 232. <https://doi.org/10.1016/j.ijpe.2020.107937>

Kovalchuk, T., & Verhun, A. (2019). Improvement of the method of analysis of asset management efficiency. *Baltic Journal of Economic Studies*, 5(5), 61–66.

Babii, O., & Koinak, V. (2024). Suchasni problemy ta perspektyvy upravlinnia aktyvamy pidpryemstv [Modern problems and prospects of enterprise asset management]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 59. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2024-59-27> [in Ukrainian].

Nikolchuk, Yu. M., & Drach, A. V. (2024). Finansovyi mekhanizm upravlinnia aktyvamy pidpryemstva [Financial mechanism of enterprise asset management]. *Transformatsiina ekonomika*, 2(07). <https://doi.org/10.32782/2786-8141/2024-7-11> [in Ukrainian].

Hvozdiei, N. I. (2023). Upravlinnia aktyvamy pidpryemstva [Enterprise asset management]. *Naukovi innovatsii ta peredovi tekhnolohii*, 12(26). [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12\(26\)-332-341](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-12(26)-332-341) [in Ukrainian].

Chupryna, Kh., Valiayev, O., & Derkach, A. (2021). Udoskonalennia systemy upravlinnia oborotnyimi aktyvamy pidpryemstva na bazi kontseptsii just in time [Improvement of enterprise working capital management system based on the Just-in-Time concept]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 26. <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-80> [in Ukrainian].

Burdonos, L., & Vynohradnia, V. (2023). Upravlinnia aktyvamy pidpryemstva v suchasnykh umovakh [Enterprise asset management in modern conditions]. *InterConf*, 160.

<https://archive.interconf.center/index.php/conference-proceeding/article/view/3938> [in Ukrainian].

Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. (2025). Neoborotni ta oborotni aktyvy, vlasnyi kapital ta zoboviazhannia pidpriemstv za vydamy ekonomichnoi diialnosti z rozpodilom na velyki, seredni, mali ta mikropidpriemstva [Non-current and current assets, equity and liabilities of enterprises by type of economic activity, classified by large, medium, small and micro-enterprises]. <https://ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. (2025). Tsiny [Prices]. <https://ukrstat.gov.ua> [in Ukrainian].

Natsionalnyi bank Ukrainy. (2025). Ofitsiyni kurs hryvni shchodo inozemnykh valiut [Official exchange rate of the hryvnia against foreign currencies]. <https://bank.gov.ua/ua/markets/exchangerates> [in Ukrainian].

STRUCTURAL CHANGES IN THE ASSETS OF UKRAINIAN ENTERPRISES UNDER THE TRANSFORMATION OF GOODS AND RESOURCES MARKETS

Maxim Khatser

Zaporizhzhia National University

Zaporizhzhia, Ukraine

The article is devoted to the formation of new scientific decisions on the study of the peculiarities of asset management in Ukrainian enterprises under the conditions of transforming goods and resource markets (global, international, and, in particular, national, sectoral, and regional). The scientific and practical necessity of intensifying the processes that increase the adaptability, flexibility, and efficiency of business in Ukraine through effective asset (property) management within the framework of transformational processes occurring in goods and resource markets has been revealed. **The aim of the article** is to identify ways to improve the efficiency of asset management in Ukrainian enterprises under the conditions of transforming goods and resource markets (global, international, and especially national, sectoral, and regional). **Methodology:** A set of general and specific methods has been applied at both empirical and theoretical levels. These include the method of literary analysis to study scientific issues in the field of asset management by business entities; the method of analysis to identify trends and features of managing assets (property) in general, and non-current and current assets in large, medium, small, and micro-enterprises in Ukraine; the method of synthesis to determine the problems of managing assets (property) in general, as well as non-current and current assets in large, medium, small, and micro-enterprises in Ukraine; the methods of induction and deduction to develop a set of recommendations for enhancing the adaptability, flexibility, and effectiveness of businesses in Ukraine in the context of asset (property) management in the context of the transformational processes that take place in goods and resource markets; and the methods of systematization, grouping, and logical generalization to organize information and formulate the conclusions and scientific proposals of the article. **Results:** ways to improve asset management efficiency in Ukrainian enterprises have been identified in the context of market transformations in goods and resources (global, international, and especially national, sectoral, and regional).

Keywords: assets, industry markets, non-current assets, current assets, goods and resources markets, management.